

Rapport 2006:51 R

Högskolornas handläggning av överklaganden

Tillsynsrapport

Högskoleverket • Luntmakargatan 13 • Box 7851, 103 99 Stockholm
tfn 08-563 085 00 • fax 08-563 085 50 • e-post hsv@hsv.se • www.hsv.se

Högskolornas handläggning av överklaganden. Tillsynsrapport

Utgiven av Högskoleverket 2006

Högskoleverkets rapportserie 2006:51 R

ISSN 1400-948X

Innehåll: Högskoleverket, juridiska avdelningen, **Marie Stern Wern**

Formgivning: Högskoleverkets informationsavdelning

Tryck: Högskoleverkets vaktmästeri, Stockholm, november 2006

Tryckt på miljömärkt papper

Innehåll

Sammanfattning	5
Rapporten	7
Några punkter att tänka på	9
Gällande rätt	11
Överklagandet skall lämnas in till högskolan	15
Omprövning	17
Rättidsprövning	19
Ärendet skall överlämnas till ÖNH inom en vecka	21
Vad skall högskolan inte göra?	25
Remissammanställning	27

Sammanfattning

Den enskildes rätt att överklaga vissa beslut är en viktig del av rättssäkerheten. Inom högskolan sker överklaganden i de allra flesta fall till Överklagandenämnden för högskolan (ÖNH).

Enligt förvaltningslagens bestämmelser skall överklaganden lämnas in till den myndighet som har fattat beslutet, i detta fall ett universitet eller en högskola, som sedan skall överlämna överklagandet till ÖNH.

Högskoleverket har i denna rapport granskat universitetens och högskolornas handläggning av överklaganden som skall skickas till ÖNH. Anledningen är att Högskoleverket i sin tillsynsverksamhet har uppmärksammat brister i handläggningsrutinerna i dessa ärenden.

Rapporten visar att universiteten och högskolorna behandlar överklaganden ambitiöst. Det har i några enstaka fall visat sig att det finns vissa brister i kunskapen om vilka beslut en högskola kan fatta i ett överklagandeärende.

Det har vidare visat sig att universitetens och högskolornas handläggningstider ofta är för långa. Särskilt långa är handläggningstiderna i anställningsärenden. Justitieombudsmannen (JO) har i flera beslut uttalat att den myndighet som har fattat det överklagade beslutet bör lämna över överklagandet till överklagandemyndigheten inom en vecka. Remissvaren visar att 22 universitet och högskolor har redovisat en handläggningstid som är längre än en vecka. Den genomsnittliga handläggningstiden är ca 1,5 månader och den längsta handläggningstid som en högskola redovisat är 7 månader.

Högskoleverket har i denna rapport ställt upp en kortfattad lista över vad en högskola kan och bör göra med ett överklagande. Det ges också exempel från olika lärosäten på vad man kan göra för att förkorta handläggningstiderna. Det är Högskoleverkets förhoppning att detta kan vara till stöd och hjälp för högskolorna.

Rapporten

Bakgrund

Vissa av de beslut som de statliga universiteten och högskolorna fattar kan överklagas till Överklagandenämnden för högskolan (ÖNH). Av förvaltningslagen (1986:223) framgår att ett överklagande av en myndighets beslut skall lämnas in till den myndighet som har fattat beslutet och därifrån överlämnas till överklagandemyndigheten.

Högskoleverket har i sin tillsynsverksamhet uppmärksammat brister i vissa universitets och högskolors handläggning av överklaganden som skall skickas till ÖNH. I flera tillsynsbeslut har verket kritiserat lärosäten för att handläggningstiden för överlämnande av överklaganden till ÖNH har varit för lång. Besluten har rört både anställningsärenden och studentärenden. Det har också vid tillsynsbesök kommit fram att högskolor utan rättsligt stöd har avvisat och avskrivit överklaganden.

Högskoleverket har mot denna bakgrund funnit att det finns anledning att påminna universitet och högskolor om vilka regler som gäller för handläggning av överklaganden. Syftet är att värna rättssäkerheten för de enskilda, men också att klargöra vilka regler som gäller.

I rapporten används fortsättningsvis uttrycket högskolorna som beteckning för både universitet och högskolor. När resultaten från remissvaren redovisas har ärenden som rör anställning respektive de ärendetyper som avser studenter räknats ihop.

Arbetet med rapporten

För att få en bild av hur högskolorna arbetar med överklaganden skickades i maj 2005 en remiss till de statliga högskolorna med frågor om mängden ärenden, vad som händer med dem och en begäran om en uppskattning av hur lång handläggningstid högskolan normalt har för dessa ärenden.

Samtliga högskolor kom in med svar på remissen. Lärosätenas svar redovisas i bilagan.

Frågorna

De frågor som ställdes i remissen var följande.

1. Hur många överklaganden inkom under 2004 till lärosätet? Svaret skall avse såväl anställningsärenden som studentärenden och ev. andra ärendetyper.
- 2 a. Hur många av dessa överklaganden omprövades helt eller delvis? Ange per ärendekategori.
- 2 b. Hur många överklaganden avvisades på grund av att de kommit in för sent?

- 2 c. Hur många överklaganden lämnades över till ÖNH?
3. Redogör för hur lång handläggningstiden normalt är för överlämnande av ett överklagande till ÖNH på lärosätet? Dela upp svaret efter de ärendekategorier som förekommer.
4. Har det förekommit att lärosätet avvisat överklaganden på annan grund än att de har kommit in för sent? Redogör för omständigheterna. Lämnades i så fall överklagandehänvisning?
5. Har det förekommit att lärosätet har avskrivit överklaganden? Redogör för omständigheterna.
6. Har lärosätet vidtagit några åtgärder för att förkorta handläggningstiderna?

Några punkter att tänka på

Här nedan anges de viktigaste punkterna i en högskolas handläggning av ett överklagande. Förhoppningsvis kan de vara till stöd och hjälp för dem som handlägger överklaganden. De kan dock inte ersätta den djupare genomgång som görs i rapporten.

- **Omprövning:** Har högskolan gjort något uppenbart fel skall högskolan ändra sitt beslut (omprövning enligt 27 § förvaltningslagen). Ändrar högskolan beslutet på något annat sätt än klaganden begärt, skall överklagandet anses omfatta det nya beslutet. Om högskolan ändrar sitt beslut helt och hållet som klaganden vill kan man avsluta ärendet. Om inte, gå vidare till nästa punkt.
OBS! Överklaganden som gäller anställningsbeslut är s.k. flerparsärenden och kan inte omprövas. Gå direkt till nästa punkt.
- **Rättidsprövning:** Har överklagandet kommit in i tid? (Rättidsprövning enligt 24 § förvaltningslagen.) När det gäller studentärenden är dessa svåra att bedöma eftersom besluten skickas i brev hem till studenten och överklagandetiden skall räknas från den dag studenten har fått del av beslutet. För anställningsärenden räknas tiden från den dag då beslutet anslögs. Om överklagandet har kommit in i tid, gå vidare till nästa punkt. Om överklagandet har kommit in för sent skall högskolan fatta beslut om att avvisa överklagandet med hänvisning till att det inte har kommit in i tid. Överklagandehänvisning skall bifogas. Processen stannar i detta läge – om inte avvisningsbeslutet överklagas. I så fall börjar processen om från den första punkten.
- Överklagandet och övriga handlingar skickas enligt huvudregeln inom en vecka till ÖNH. På ÖNH:s hemsida, www.onh.se, finns information till högskolorna om vilka dokument som ÖNH vill att högskolan bifogar.
- Om det är lämpligt bifogas ett yttrande till ÖNH. Om högskolan inte hinner med detta inom den vecka som Justitieombudsmannen (JO) anser att överklagandet skall överlämnas inom, skall högskolan lämna över ärendet som det är. I så fall anges inom vilken tid högskolans yttrande kommer att skickas till ÖNH.

Gällande rätt

Vissa bestämmelser i förvaltningslagen

Här nedan återges vissa relevanta bestämmelser i förvaltningslagen.

Allmänna krav på handläggningen av ärenden

7 § Varje ärende där någon enskild är part skall handläggas så enkelt, snabbt och billigt som möjligt utan att säkerheten eftersätts. Vid handläggningen skall myndigheten beakta möjligheten att själv inhämta upplysningar och yttranden från andra myndigheter, om sådana behövs. Myndigheten skall sträva efter att uttrycka sig lättbegripligt. Även på andra sätt skall myndigheten underlätta för den enskilde att ha med den att göra.

Hur beslut överklagas

23 § Ett beslut överklagas skriftligt. I skrivelsen skall klaganden ange vilket beslut som överklagas och den ändring i beslutet som han begär.

Skrivelsen ges in till den myndighet som har meddelat beslutet. Den skall ha kommit in dit inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om klaganden är en part som företräder det allmänna och beslutet överklagas till en länsrätt eller kammarrätt, skall överklagandet dock ha kommit in inom tre veckor från den dag då beslutet meddelades.

Tiden för överklagande av sådana beslut som gäller föreskrifter som avses i 8 kap. regeringsformen och som inte delges räknas från den dag då beslutet gavs till känna. Har beslutet getts till känna vid mer än ett tillfälle, räknas tiden från dagen för det sista föreskrivna tillkännagivandet.

24 § Den myndighet som har meddelat det överklagade beslutet prövar om skrivelsen med överklagandet har kommit in i rätt tid. Har skrivelsen kommit in för sent, skall myndigheten avvisa den, om inte annat följer av andra eller tredje stycket.

Skrivelsen skall inte avvisas, om förseningen beror på att myndigheten har lämnat klaganden en felaktig underrättelse om hur man överklagar.

Skrivelsen skall inte heller avvisas, om den inom överklagandetiden har kommit in till den myndighet som skall pröva överklagandet. I ett sådant fall skall denna myndighet vidarebefordra skrivelsen till den myndighet som har meddelat beslutet och samtidigt lämna uppgift om vilken dag skrivelsen kom in till den högre instansen.

25 § Om skrivelsen inte avvisas enligt 24 §, skall den myndighet som har meddelat beslutet överlämna skrivelsen och övriga handlingar i ärendet till den myndighet som skall pröva överklagandet.

Rättelse av skrivfel och liknande

26 § Ett beslut som innehåller en uppenbar oriktighet till följd av myndighetens eller någon annans skrivfel, räknefel eller liknande förbiseende, får rättas av den myndighet som har meddelat beslutet. Innan rättelse sker skall myndigheten ge den som är part tillfälle att yttra sig, om ärendet avser myndighetsutövning mot någon enskild och åtgärden inte är obehövlig.

Omprövning av beslut

27 § Finner en myndighet att ett beslut, som den har meddelat som första instans, är uppenbart oriktigt på grund av nya omständigheter eller av någon annan anledning, skall myndigheten ändra beslutet, om det kan ske snabbt och enkelt och utan att det blir till nackdel för någon enskild part. Skyldigheten gäller även om beslutet överklagas, såvida inte klaganden begär att beslutet tills vidare inte skall gälla (inhibition).

Skyldigheten gäller inte, om myndigheten har överlämnat handlingarna i ärendet till en högre instans eller om det i annat fall finns särskilda skäl mot att myndigheten ändrar beslutet.

28 § Ett överklagande av en myndighets beslut förfaller, om myndigheten själv ändrar beslutet så som klaganden begär. I så fall tillämpas inte 24 och 25 §§.

Ändrar myndigheten beslutet på annat sätt än klaganden begär, skall överklagandet anses omfatta det nya beslutet, om inte avvisning skall ske enligt 24 §.

Överklagande av avvisningsbeslut

30 § Har en skrivelse med överklagande avvisats på grund av att den har kommit in för sent, får avvisningsbeslutet överklagas i samma ordning som beslutet i huvudsaken. Har avvisningsbeslutet efter överklagande prövats av en högre instans, får den högre instansens beslut i frågan inte överklagas.

Vilka beslut kan överklagas till ÖNH

Här nedan anges vilka beslut som kan överklagas till ÖNH. Prövningen av om ett beslut är överklagbart eller inte skall göras av ÖNH.

Följande beslut kan enligt 12 kap. 2 § högskoleförordningen (1993:100) överklagas till ÖNH.

- beslut om anställning vid en statlig högskola, med undantag av anställning som doktorand, som professor eller lektor vid anställning enligt 4 kap. 11, 13 eller 13 a §§ eller som lektor eller adjunkt vid anställning enligt 30 § 5 tredje meningen,
- beslut enligt 4 kap. 28 § andra stycket att avslå en ansökan om befordran,
- beslut enligt 4 kap. 28 § tredje stycket att avslå en begäran om anställning som professor,
- beslut enligt 4 kap. 28 § fjärde stycket att avslå en begäran om anställning tills vidare av en lektor eller en adjunkt,

- beslut om att en sökande inte uppfyller kraven på behörighet för att bli antagen till grundläggande högskoleutbildning och beslut att inte göra undantag från behörighetsvillkoren i fall som avses i 7 kap. 3 § andra meningen,
- beslut om tillgodoräknande av kurs,
- avslag på en students begäran om befrielse från ett obligatoriskt utbildningsmoment,
- beslut att dra in resurser för en doktorands forskarutbildning enligt 8 kap. 10 § och beslut att en doktorand inte skall få tillbaka resurserna enligt 8 kap. 11 §,
- avslag på en students begäran att få examensbevis eller utbildningsbevis, och
- beslut att inte bevilja den som är antagen till grundläggande högskoleutbildning anstånd med att påbörja studierna eller att få fortsätta sina studier efter studieuppehåll.

Bestämmelser om vilka övriga beslut som kan överklagas till ÖNH finns i bl.a. följande författningar.

- Lagen (2001:1286) om likabehandling av studenter.
- Förordningen (1983:18) om studerandekårer, nationer och studentföreningar vid universitet och högskolor.
- Förordningen (1993:221) för Sveriges lantbruksuniversitet.
- Förordningen (1996:645) med instruktion för Institutet för rymdfysik.
- Förordningen (2000:1472) om anställningar beslutade av forskningsråd.
- Förordningen (2001:740) om särskilda lärarutbildningar.
- Förordningen (2001:1131) om kvalificerad yrkesutbildning.
- Förordningen (2005:568) om särskild utbildning av lärare i yrkesämnen.

Överklagandet skall lämnas in till högskolan

Det framgår av 23 § förvaltningslagen att ett överklagande skall lämnas in till den myndighet som har fattat beslutet.

Denna regel infördes 1987, när den nu gällande förvaltningslagen infördes. Syftet med ändringen var att effektivisera processen med överklaganden.

Samtidigt infördes bestämmelsen i 7 § förvaltningslagen där det framgår att ärenden som berör enskilda skall handläggas så snabbt, enkelt och billigt som möjligt, utan att säkerheten eftersätts.

Konstitutionsutskottet uttalade i samband med riksdagsbehandlingen av förslaget till förvaltningslag bl.a. följande (KU 1985/86:21 s. 9):

Att i ovisshet gå och vänta under lång tid på ett myndighetsbeslut som kanske gäller frågor som har avgörande betydelse för en persons ekonomiska eller personliga förhållanden kan orsaka otrygghet och personligt lidande, kanske också ekonomiska förluster. Det gäller här inte en ren servicefråga utan handlar i hög grad också om den enskilda människans rättssäkerhet.

För att uppnå en effektivare handläggning skall överklaganden alltså lämnas in till den myndighet som har fattat beslutet, i detta fall högskolan. Högskolan skall då se om den har fattat ett uppenbart felaktigt beslut (s.k. omprövning, se nedan). Överklaganden som beror på att högskolan har gjort något lätt upptäckt fel skall ändras direkt av högskolan och behöver inte heller skickas vidare till ÖNH – under förutsättning att den som klagat helt och hållet har fått som han eller hon begärt.

En annan orsak till att överklagandet skall lämnas in till högskolan är att den då kan bifoga övriga handlingar i ärendet, så att ÖNH får ett så komplett ärende som möjligt från början. Allt för att främja en snabbare handläggning av ärendet.

Är det ett överklagande?

När ett ärende kommer in till högskolan måste det ibland bedömas om det är ett överklagande eller bara en begäran om omprövning. Här får man söka ledning i uppgifter om till vem skrivelsen är ställd, om skrivelsen innehåller ordet överklagande eller om det har kommit in under klagotiden.

Vid tvekan kan högskolan fråga den som har kommit in med skrivelsen vad avsikten är. Om det inte går att få klarhet i rimlig tid bör skrivelsen behandlas som ett överklagande, om den innehåller en begäran om en ändring av ett beslut. (Jfr Hellners och Malmqvist, Förvaltningslagen med kommentarer s. 326.)

Är skrivelsen ställd till ÖNH skall den dock alltid – oavsett innehåll – lämnas över till nämnden.

Hur många överklaganden kom under 2004 till högskolorna och ÖNH?

Högskolornas svar på remissen visat att mängden överklaganden varierar mellan Uppsala universitet, som totalt har fått in 154 överklaganden, och vissa konstnärliga högskolor såsom Danshögskolan och Dramatiska institutet, som inte har fått in några överklaganden alls. Totalt inkom till ÖNH 1 148 ärenden under 2004. Av dessa rörde 185 anställningsärenden och 931 studentärenden. Av studentärendena avsåg 854 antagningsärenden.

Omprövning

När överklagandet kommit in till högskolan skall högskolan först och främst göra en omprövning av sitt beslut. Se dock vad som anförs nedan om anställningsärenden.

Bestämmelser om omprövning finns i 27 § förvaltningslagen, där det framgår att om en myndighet finner att det beslut som den har meddelat är uppenbart oriktigt på grund av nya omständigheter eller av någon annan anledning, skall myndigheten ändra beslutet om det kan ske snabbt och enkelt utan att det blir till nackdel för någon enskild part.

Ett ärende får inte bli liggande på högskolan i väntan på omprövning. Omprövningen av beslutet skall därför ske *snabbt och enkelt* och får inte leda till att ärendet drar ut på tiden (se prop. 1985/86:30 s. 78).

Uttrycket att ompröva ett beslut innefattar alltså denna prövning. Högskoleverket ställde i remissen frågan om högskolan ”omprövat” något beslut. Med detta uttryck avses att högskolan har ändrat sitt beslut. På högskolorna används i antagningssammanhang oftast uttrycket ”upprättning” då man har ändrat ett beslut.

Ett överklagande som högskolan helt och hållet har ändrat som den klagande vill skall inte sändas över till ÖNH (28 § förvaltningslagen) utan avslutas hos högskolan. Vid minsta tveksamhet om den klagande fullt ut har fått som han eller hon vill skall dock ärendet överlämnas till ÖNH.

Ändrar myndigheten beslutet på något annat sätt än klaganden begärt, skall överklagandet anses omfatta det nya beslutet och ärendet skall överlämnas till ÖNH (28 § andra stycket förvaltningslagen).

Anställningsärenden

Anställningsärenden är s.k. flerpartsärenden. Av bestämmelsen i 27 § förvaltningslagen framgår att högskolan inte med stöd av denna bestämmelse kan ändra ett beslut till någons nackdel. Av detta följer att anställningsärenden inte kan omprövas, även om högskolan ser att beslutet är uppenbart oriktigt och skulle kunna förutse att beslutet kan komma att ändras av ÖNH. En ändring av högskolans beslut skulle innebära att en part skulle få sin rättsställning försämrad och det är inte förenligt med bestämmelsen i 27 § förvaltningslagen.

När det gäller överklaganden av beslut om befordran till professor eller lektor är det dock annorlunda. Här finns bara en part och högskolan får ändra sitt beslut.

Högskolornas omprövning

Remissvaren visar att en förhållandevis stor andel av överklagandena som rör studenter omprövas, dvs. högskolan ändrar sitt beslut som studenten begär. Utifrån svaren från de högskolor där det gått att beräkna, har högskolorna

rättat sina beslut i 36 procent av fallen när det gäller studentärenden. Inga anställningsärenden har omprövats. Ett lärosäte har redovisat att det tidigare har ändrat sitt beslut i befordringsärenden.

Högskoleverkets kommentar

Högskolorna har i hög grad ändrat besluten i studentärenden. Detta kan vara ett uttryck för att antagningsärenden är massärenden och att det då lättare kan bli fel. En annan orsak kan vara att högskolan ser att det finns lediga platser på utbildningen och därför gör en generösare bedömning av den sökandes behörighet i omprövningen. Det finns dock inget underlag i svaren för att göra en sådan bedömning.

Rättidsprövning

Om högskolan inte har ändrat sitt beslut är nästa steg i processen rättidsprövningen – har överklagandet kommit in i tid? Enligt 23 § andra stycket förvaltningslagen skall överklagandet ha kommit in inom tre veckor från det att den klagande har fått del av beslutet. Tidpunkten för när den klagande fått del av beslutet kan vara svår att fastställa eftersom besluten i regel skickas med brev. Det framgår av lagkommentaren att när myndigheten inte vet när den som klagat fått del av beslutet, bör myndigheten i regel utgå från att överklagandet har kommit in i tid (se prop. 1985/86:80 s. 74). En närmare undersökning kan dock behöva göras ifall omständigheterna gör det sannolikt att tiden överskridits.

Om ett överklagande har kommit in till högskolan via VHS skall rättidsprövningen göras utifrån när överklagandet kom in till VHS.

Rättidsprövningen är särskilt viktig i anställningsärenden, eftersom ärendena är flerpartsärenden. För dessa ärenden börjar överklagandetiden löpa från det att information om beslutet lämnats på högskolans anslagstavla (jfr 22 § anställningsförordningen (1994:373)). Vid beräkning av sista dag för överklagande är bestämmelserna i lagen (1930:173) om beräkning av lagstadgad tid tillämpliga. I och med att den beslutande myndigheten har konstaterat att överklagandet har kommit in i rätt tid och överlämnat handlingarna i ärendet är rättidsfrågan avgjord. Detta gäller även om det senare kommer fram att bedömningen varit felaktig. JO har i ett beslut riktat kritik mot en länsstyrelse som i ett flerpartsärende, på grund av ett räknefel, tagit emot och vidarebefordrat ett överklagande som kommit in en dag för sent. (se JO:s beslut 2005-12-19, dnr 3381-2005).

Om högskolan kan konstatera att överklagandet har kommit in för sent skall högskolan avvisa överklagandet. Ett sådant beslut kan överklagas till ÖNH och därför skall en överklagandehänvisning lämnas. Detta är det *enda fall* när en högskola får avvisa ett överklagande.

Beslut av ÖNH

ÖNH har i ett par avgöranden prövat frågan om beräkning av rätt tid.

I ett anställningsärende prövades frågan om överklagandet hade kommit in i tid då sista dag för överklagande sammanföll med midsommaraftron. ÖNH hänvisade i sitt beslut till 2 § lagen (1930:173) om beräkning av lagstadgad tid. Om den tid, då enligt lag eller särskild författning en åtgärd skall vidtas, infaller på en söndag, annan allmän helgdag, lördag, midsommaraftron, julafton eller nyårsaftron, får åtgärden vidtas nästa vardag. I ärendet anslogs ett beslut fredagen den 3 juni. Överklagandet skulle då enligt huvudregeln ha kommit in till myndigheten fredagen den 24 juni. Då denna dag var midsommaraf-

ton ansåg ÖNH att ett överklagande som kom in måndagen den 27 juni hade kommit in i rätt tid (se ÖNH:s beslut 2005-09-16, reg.nr 26-910-05).

I ett annat anställningsärende hade universitetet avvisat en persons överklagande då det kommit in för sent. Den klagande hänvisade till att hans överklagande blivit fördröjt på grund av att han inte hade fått tillgång till en handling från universitetet. ÖNH konstaterade att överklagandet hade kommit in för sent och att vad den klagande anfört inte föranledde någon annan bedömning. Överklagandet avslogs (se ÖNH:s beslut 2004-08-13, reg.nr 25-347-04).

ÖNH har i några ärenden under 2006 tagit ställning till Blekinge tekniska högskolas avvisande av överklaganden i studentärenden (se t.ex. ÖNH:s beslut 2006-08-18, reg.nr 33-681-06 och 33-688-06).

I vilken omfattning har högskolorna avvisat överklaganden på grund av att de kommit in för sent?

I remissvaren framkommer att högskolor under 2004 har avvisat överklaganden på grund av att de har kommit in för sent endast i fyra fall. Uppsala och Lunds universitet har avvisat vardera ett överklagande av anställningsbeslut, medan Göteborgs universitet har avvisat ett överklagande av behörighetsbeslut. KTH har avvisat ett överklagande.

Högskoleverkets kommentar

Det absoluta flertalet av de överklaganden som har kommit in till högskolorna har bedömts ha kommit in i tid. Högskolorna får antas ha tillämpat den generösa syn som kom fram i propositionen, dvs. att när myndigheten inte vet när den klagande fått del av beslutet, bör myndigheten i regel utgå från att överklagandet har kommit in i tid.

Ärendet skall överlämnas till ÖNH inom en vecka

När högskolan har gjort omprövningen och prövat om överklagandet har kommit in i tid skall det lämnas över till ÖNH. JO har i flera ärenden uttalat att handläggningen hos beslutsmyndigheten, dvs. högskolan, enligt huvudregeln inte skall ta mer än en vecka (se bl.a. JO:s ämbetsberättelse 1995/96 s. 314 och JO:s beslut 2004-01-16, dnr 3758-2003). Detta har sin bakgrund i 7 § förvaltningslagen, där det, som tidigare nämnts, framgår att ärenden som berör enskilda skall handläggas så snabbt, enkelt och billigt som möjligt, utan att säkerheten eftersätts. Syftet med att överklagandena skall inges till beslutsmyndigheten var ju att processen skulle snabbas upp. En högskola bör därför prioritera handläggningen av överklaganden.

När överklagandet överlämnas till ÖNH bör högskolan skicka med övriga handlingar i ärendet. ÖNH publicerar på sin webbplats (www.onh.se) en aktuell lista över vilka handlingar som bör skickas med. Observera att den äldre lista (promemoria 1998) som används vid vissa högskolor inte längre är aktuell.

Den aktuella listan (2006) ser ut på följande sätt:

Anställningsärenden

1. Lärosätets beslut om anställningsprofil samt ledigkungalörelsen.
2. Ansökningshandlingar för den anställda samt den/de klagande.
3. Eventuella sakkunnigutlåtanden, yttranden från rekryteringsgrupp eller liknande.
4. Eventuella yttranden över de sökande från läroanställningskommitté, fakultetsnämnd eller liknande.
5. Anställningsbeslutet.
6. Överklagandet i original.

Övriga ärenden

1. Ansökningshandlingarna.
2. Eventuella yttranden under beredningen av ärendet från institutioner, kursansvariga eller liknande.
3. Det överklagade beslutet (vid antagningsärenden: antagningsbeskedet).
4. Överklagandet i original.

Yttrande till ÖNH

Frågan om ett yttrande skall skickas med eller inte diskuteras. Någon direkt skyldighet för högskolan att självant avge yttrande föreskrivs inte i lagen. Högskolan får således från fall till fall avgöra om den vill bifoga ett yttrande

med det överklagade beslutet och övriga handlingar eller inte. Den kan t.ex. vilja förtydliga sin beslutsmotivering eller kommentera en ny omständighet som klaganden åberopar. I lagkommentaren uttalade regeringen att det är önskvärt att ett yttrande bifogas i sådana fall då myndigheten kan förutse att den annars får tillbaka ärendet på remiss. Detta kan dock inte tas till intäkt för att det skulle vara godtagbart att överlämnandet av ett överklagandeärende skulle få anstå därför att högskolan av resursbrist eller liknande inte i tid kan utforma sitt yttrande. Om yttrandet inte kan upprättas utan dröjsmål måste ärendet överlämnas till överklagandeinstansen. En annan ordning skulle ju innebära att det läggs i högskolans hand att avgöra när överklagandemyndigheten skall få del av överklagandet. Justitiekanslern har uttalat att detta inte är godtagbart av rättssäkerhetsskal. (Jfr Justitiekanslerns beslut 1999-12-20, dnr 1499-98-21.)

Hur långa är högskolornas handläggningstider?

I remissvaren har högskolorna för anställningsärenden 2004 redovisat handläggningstider som varierar mellan en vecka och sju månader. Den genomsnittliga handläggningstiden var cirka 1,5 månader. 22 högskolor har redovisat en handläggningstid som är längre än en vecka.

För studentärenden var handläggningstiderna kortare. Högskolorna har redovisat en genomsnittlig handläggningstid på ca två veckor. 21 högskolor har redovisat en handläggningstid som är längre än en vecka. Ett lärosäte har uppgett att handläggningstiden under semestertiden är cirka en månad, medan den annars är cirka en vecka.

Högskoleverkets kommentar

Överlag har högskolorna, med vissa undantag, alldeles för långa handläggningstider av överklagandena. Att döma av vissa av de svar som har kommit in förefaller många högskolor göra en helt ny bedömning av ärendet när överklagandet kommer in, i stället för att bara se om högskolan har gjort något fel och rätta detta.

Särskilt uppenbart är detta när det gäller anställningsärenden, där handläggningstiderna är särdeles långa. Vissa högskolor remitterar sina ärenden internt till t.ex. lärarförslagsnämnder och sakkunniga, trots att högskolorna, med beaktande av bestämmelsen i 27 § förvaltningslagen, inte kan ändra sina beslut. Snarare är det så att anställningsärenden i högre grad än studentärenden skulle kunna överlämnas inom en vecka. Eventuella yttranden får då anstå eller avvakta ÖNH:s bedömning om det behövs.

Handläggningstiderna för studentärenden är också de för långa. Många överklaganden kommer in i slutet av sommaren innan högskolorna har kommit igång efter semestrarna. En sådan situation får dock inte innebära att överklagandena blir liggande. Högskolorna måste ha en beredskap och en planering för att hantera situationer som denna.

Exempel på åtgärder för att korta handläggningstiderna.

Följande exempel på åtgärder för att korta handläggningstiderna är hämtade från högskolornas remissvar:

- Tiderna för rekryteringsgruppen och prefekten att inkomma med yttrandet har förkortats.
- Universitetet har kraftigt dragit ned på utredningstiden och utredningskvaliteten i omprövningsfasen för att i stället prioritera ett omedelbart överlämnade till ÖNH.
- Lärarförslagsnämnden försöker redan vid sitt slutsammanträde fastställa en tidpunkt för ett sammanträde vid ett eventuellt överklagande.
- Inkomna överklaganden granskas av tjänstemän på antagningsavdelningen och om de inte finner att det är uppenbart att beslutet skall ändras har dessa tjänstemän delegation att överlämna ärendet till ÖNH.
- En ny handlägningsordning för anställningsärenden som leder till att överklagandeärenden kan handläggas snabbare.
- En ny delegationsordning har antagits som medger att studentärenden kan handläggas snabbare, eftersom beslutskedjan har minskat med en instans.
- Universitetet utbildar sina anställda i förvaltningsrätt och administration.
- Överklaganden prioriteras.
- Ytterligare en handläggare har anställts.
- Ett inkommet överklagande skickas direkt till ÖNH, efter att det prövats att det har kommit in i tid.

Vad skall högskolan inte göra?

De övriga förutsättningar som måste vara uppfyllda för att överklagandet skall kunna tas upp till prövning, t.ex. att det är fråga om ett beslut som kan överklagas och att den klagande är klagoberättigad, prövas av den högre instansen, dvs. av ÖNH och inte av högskolan (se prop. 1985/86:80 s. 44 och JO:s beslut 2004-II-15, dnr 4998/2003). Högskolan får därmed *inte avvisa* ett överklagande på annan grund än att det har kommit in för sent.

Om en klagande tar tillbaka sitt överklagande skall också den frågan hanteras av besvärsmyndigheten, dvs. ÖNH. Högskolan skall då snarast vidarebefordra återtagandet till ÖNH, även om högskolan inte har hunnit överlämna ärendet till ÖNH (se t.ex. JO 1997/98 s. 411). Högskolan får alltså *inte avskrivna* överklaganden.

Har högskolan ändrat sitt beslut så att överklagandet förfaller räcker det att högskolan tar med en upplysning om detta i beslutet. Något särskilt beslut om avskrivning behöver inte fattas (se prop. 1985/86:80 s. 80).

Avvisning och avskrivning på högskolorna

I remissen frågades om det hade förekommit att högskolan avvisat överklaganden på någon annan grund än att de har kommit in för sent eller om högskolan avskrivit något överklagande.

Fyra högskolor har redovisat att de har avvisat överklaganden, samtliga med hänvisning till att besluten inte är överklagbara och i ett fall att de klagande inte varit klagoberättigade.

Sex högskolor har redovisat att de har avskrivit överklaganden, samtliga med hänvisning till att den klagande återtagit sitt överklagande.

En högskola har redovisat att det har hänt att den kommunicerar med den klagande om de önskemål han har. Högskolan har vidare anfört att det är mycket vanligt att den sökande inte vet vad ett formellt överklagande innebär. Högskolan har inte som myndighet avskrivit överklaganden om inte den klagande själv har återtagit sitt överklagande, efter att ha fått svar på sina frågor.

Högskoleverkets kommentar

Bedömningen av om ett beslut är överklagbart eller inte tillkommer överinstansen. Detsamma gäller om den som skrivit under överklagandet är klagoberättigad. Beslutmyndigheten, dvs. högskolan, får inte göra denna bedömning. I sådana fall kan högskolan lämpligen i sitt yttrande redovisa högskolans uppfattning i frågan och bifoga detta till överklagandet när detta överlämnas till ÖNH.

Om en klagande tar tillbaka sitt överklagande skall också den frågan hanteras av besvärsmyndigheten, dvs. ÖNH. Högskolan skall då snarast vidarebe-

fordra återtagandet till ÖNH, även om högskolan inte har hunnit överlämna ärendet till ÖNH (se t.ex. JO 1997/98 s. 411).

Ett par högskolor, där Högskoleverket har varit på tillsynsbesök, rapporterar om ändrade rutiner i dessa ärenden. Högskoleverket ser positivt på detta.

När det gäller frågan om kommunikation med den klagande har en högskola (Karlstads universitet) uppgett att den i vissa studentärenden har kommunicerat med den klagande och att den har avskrivit överklaganden som den klagande har tagit tillbaka, efter att han eller hon har fått svar på sina frågor. Som framgått ovan, får en högskola inte avskriva överklaganden, även om återtagandet av överklagandet kommer in till högskolan innan ärendet har gått vidare till ÖNH. Högskolan tar också kontakt med den klagande. Eftersom antagningsbeslut sällan är motiverade – och inte heller behöver vara det enligt 20 § förvaltningslagen – är det positivt att den enskilde kan få svar på eventuella frågor om varför han eller hon t.ex. har strukits i samband med antagningen till högskolan. Denna kontakt får dock inte leda till att det riskerar att uppfattas som att högskolan talar om för den klagande att överklagandet är meningslöst och att den klagande då *kan* uppleva en press att ta tillbaka sitt överklagande.

Rätten att överklaga ett myndighetsbeslut disponeras ensidigt av den enskilde som berörs av beslutet. Det ankommer inte på högskolan att göra någon utredning av huruvida avsändaren verkligen hade för avsikt att överklaga, om detta tydligt framgår av skrivelsen. Endast om det över huvud taget inte går att utläsa vad avsändaren avser med skrivelsen bör kontakt tas med denne (se JO:s beslut 2005-04-15, dnr 2164-2004).

Högskoleverket avser att följa upp denna fråga i särskild ordning.

Remissammanställning

Här nedan redovisas en sammanfattning av respektive högskolas remissvar. Uppgifterna i svaren avser i samtliga fall 2004.

Uppsala universitet

Till Uppsala universitet kom 9 överklaganden in som rörde anställningsärenden, 142 studentärenden, 1 ärende om indragning av resurser för en doktorand och 2 ärenden som hänfördes till lagen om likabehandling av studenter. Av dessa omprövades 39 studentärenden. Ett anställningsärende avvisades på grund av att det kommit in för sent. Till ÖNH överlämnades 9 anställningsärenden (det ovan angivna beslutet som avvisades överklagades till ÖNH), 101 studentärenden, 1 ärende om indragning av resurser för doktorand och 2 ärenden enligt lagen om likabehandling av studenter.

Handläggningstiden för anställningsärenden var cirka fyra veckor och övriga ärenden cirka en vecka.

Universitetet har inte avvisat ärenden på någon annan grund än att överklagandet har kommit in för sent. Två studentärenden har avskrivits då de var dubletter från samma sökande.

Universitetet har förkortat sina handläggningstider för anställningsärenden genom att tiderna för rekryteringsgrupper och prefekter att inkomma med yttranden till rektor har förkortats. När det gäller studentärenden har universitetet, efter kritik från Högskoleverket, kraftigt dragit ned på utredningstiden och utredningskvaliteten i omprövningsfasen, för att i stället prioritera ett omedelbart överlämnande till ÖNH.

Lunds universitet

Till universitetet kom 13 överklaganden in som rörde anställningsärenden, 90 överklaganden som rörde studentärenden och 2 som rörde befordringsärenden. Totalt inkom alltså 105 överklaganden till Lunds universitet. De 90 studentärendena var samtliga antagningsärenden. Utöver dessa angivna studentärenden har det gjorts ytterligare 64 omprövningar av beslut i antagningsärenden. Inget av dessa 64 ärenden har rört ärenden som går att överklaga. Av de inkomna överklagandena omprövades 15 studentärenden. Ett överklagande, som rörde en anställning, avvisades på grund av att det kommit in för sent. Av de 105 inkomna ärendena överlämnades 87 till ÖNH. Utöver de 15 redovisade omprövningarna återtog två studenter sina överklaganden.

Handläggningstiden för anställningsärenden varierar mellan två och fyra månader och för befordringsärenden mellan två och sex månader. Vid professorstillsättningar kan dock tiden dock vara längre eftersom ärendet skall föredras i ytterligare en eller två instanser (fakultetsnämnden och rektorn). För ett antagningsärende är den genomsnittliga handläggningstiden mindre än

en vecka. Undantagsvis kan handläggningstiden i särskilt besvärliga ärenden vara upp till sex veckor.

Universitetet har, under den granskade perioden (2000–2004), inte avvisat ärenden på någon annan grund än att de kommit in för sent. Under perioden 2000–2004 har tre överklaganden i befordringsärenden och två studentärenden avskrivits på grund av att de klagande återtagit sina överklaganden. Ett ärende har avskrivits på grund av att den klagande har lämnat sin anställning.

Universitetet försöker hantera överklagandeärenden med skyndsamhet. Vid uppföljningskonferenser som universitetsledningen har med lärarförslagsnämnderna och fakultetsledningarna påpekas vikten av att anställningsärenden och i förekommande fall överklaganden skall handläggas skyndsamt. Några övergripande åtgärder för att förkorta handläggningstiderna för överklaganden har dock inte vidtagits. Inom olika fakulteter finns initiativ till påskyndande av handläggningsprocessen, bl.a. försöker naturvetenskapliga fakulteten och området för humaniora och teologi (HT) effektivisera administrationen av överklaganden. Inom det naturvetenskapliga området görs detta genom att man redan vid utsändandet av överklagandehandlingar till de sakkunniga, på förhand och helst i samråd, försöker fastställa en tidpunkt när yttranden skall ha kommit in. Inom område HT försöker lärarförslagsnämnden redan vid slutsammanträdet planera för ett sammanträde vid ett eventuellt överklagande och anpassar sig helt efter när de sakkunniga kan delta.

Rutinerna för hanteringen av överklaganden i anställningsärenden ändrades 2004 för att korta ned handläggningstiderna. Inkomna överklaganden granskas nu av tjänstemän på antagningsavdelningen och om de inte finner att det är uppenbart att beslutet skall ändras har de delegation att överlämna ärendena snarast till ÖNH.

Göteborgs universitet

Universitetet fick in 17 överklaganden som rörde anställningsärenden, 8 som rörde befordringsärenden, 76 som rörde studentärenden och ett som rörde beslut att fastställa stadgar för studentkår. Totalt inkom alltså 102 överklaganden till Göteborgs universitet. 75 studentärenden var antagningsärenden. Alla överklaganden har varit föremål för förnyad granskning utan att föranleda nya ställningstaganden. Ett överklagande, som rörde en antagning, avvisades på grund av att det kommit in för sent.

Handläggningstiden för anställningsärenden varierar mellan fyra och sex veckor och för befordringsärenden mellan två och sex månader. Överklaganden som rör beslut om anställningar som, och befordran till, professor har i något enstaka fall lämnats över senare än två månader efter överklagandets ankomst. Handläggningstiden för behörighetsärendena har normalt varit två veckor.

Universitetet har inte fattat beslut om avvisning på någon annan grund än att överklagandet har kommit in för sent. Att ett överklagande avskrivs in-

träffar sällan och sker endast om den klagande skriftligen återkallar sin talan. Såvitt avser överklaganden av anställningsbeslut har avskrivning emellanåt använts som ett snabbt men ändå rättssäkert sätt att avsluta ett ärende i de fall där den klagande på ett otvetydigt sätt meddelat att klagomålet inte omfattar det specifika yrkandet att få själva anställningen.

Stockholms universitet

Universitetet fick in 13 överklaganden som rörde anställningsärenden och 2 som rörde studentkårsärenden. Antalet studentärenden som totalt har kommit in till studentbyrån har inte kunnat bedömas, då överklagandeärenden inte diarieförs i huvuddiariet annat än om överklagandet leder till ett icke ändrat beslut och överlämnas till ÖNH. Till ÖNH har överlämnats 53 behörighetsärenden, 4 examensärenden och 7 tillgodoräknandeärenden.

Inget studentärende har avvisats på grund av att det har kommit in för sent. Inga andra avvisingar har skett. Handläggningstiden för behörighetsärenden är normalt en vecka, men något längre för utländska ärenden. Examens- och tillgodoräknandeärenden tar cirka två till tre veckor. Handläggningstiden för anställningsärenden förefaller vara cirka två månader.

Universitetet har vidtagit åtgärder för att minska handläggningstiden för studentärenden, vilken var längre tidigare. Man har ökat bevakningen av ärenden under semestertiderna, så att inga ärenden skall bli liggande utan att något händer. Vidare har delegationsordningen ändrats, vilket har påverkat handläggningstiderna för studentärenden på den samhällsvetenskapliga fakulteten och även handläggningstiden för överklaganden av teknisk-administrativa (TA) anställningar. Samhällsvetenskapliga fakulteten har vidare, tillsammans med övriga fakulteter, vidtagit en processanalys för anställningsärenden. Denna ledde till att en ny handläggningsordning för anställningsärenden fastställdes 2005, som förhoppningsvis kan leda till att överklagandeärenden kan handläggas snabbare.

Umeå universitet

Universitetet fick in 18 överklaganden som rörde studenter, 2 som rörde utbildnings- och forskningsärenden och 1 personalärende. Fem ärenden var vid remissens besvarande ännu inte avslutade. Ett överklagande har återtagits. Två av Umeå universitets beslut har ändrats med anledning av att kompletteringar har lämnats in – båda examensärenden. Ett beslut om avstängning på grund av obetald kåravgift ändrades då avgiften betalades in. Till överklagandekommittén lämnades 8 ärenden över. Handläggningstiden för ett överklagande är normalt en vecka för alla ärendetyper.

Linköpings universitet

Universitetet fick in 4 överklaganden som rörde anställning och 28 som rörde studentärenden. Av de 4 anställningsärendena omprövades samtliga, liksom 3 av studentärendena. Inget överklagande avvisades. Till ÖNH lämnades 4 an-

ställningsärenden och 18 studentärenden över. Den normala handläggningstiden för överklaganden i anställningsärenden är tre till fyra månader. Tiden för TA-anställningar är kortare, en till två månader. Studentärenden avgörs skyndsamt, men kan också komma upp i en handläggningstid på en till två månader. Inga ärenden har avvisats eller avskrivits. Universitetet framhåller att ärendenas ofta komplicerade karaktär och beroendet av en fungerande samverkan med sakkunniga leder till förlängda handläggningstider i samband med överklaganden.

Karolinska institutet

Till Karolinska institutet (KI) kom 1 överklagande in som rörde anställningsärende, 70 som rörde studentärenden. Av de senare rörde 55 behörighetsärenden, 11 meritvärdering, 1 examensbevis och 3 tillgodoräknanden. Elva behörighetsärenden och ett tillgodoräknandeärende omprövades. Inga ärenden avvisades på grund av att de kommit in för sent. Till ÖNH överlämnades 44 behörighetsärenden, 1 examensärende, 2 tillgodoräknandeärenden och 1 anställningsärende. Handläggningstiden för behörighets- och examensärenden är cirka två till tre veckor och för tillgodoräknande- och anställningsärenden en till två veckor.

KI har tidigare avvisat överklaganden som rör urvals- och meritvärderingsregler. KI har tidigare avskrivit sådana överklaganden och betraktat handlingen som en bilaga till ansökan. Under 2005 har KI valt att inte avskriva denna typ av ärenden som överklagandeärenden utan skickar dem i stället vidare till ÖNH. KI bedömer att handläggningstiderna för behörighets- och examensärenden är rimliga. Handläggningstiderna för tillgodoräknandeärenden är i dag ganska korta, men en likartad handläggning av alla ärenden kan förkorta dem ytterligare. En tillgodoräknandeordning håller på att utarbetas vilken kommer att ge tydligare riktlinjer för hur ärendena skall hanteras.

Kungl. Tekniska högskolan

Till Kungl. Tekniska högskolan (KTH) kom 3 överklaganden in som rörde anställningsärenden och 18 som rörde studentärenden. Av de senare rörde 14 behörighetsärenden, 1 examen och 3 tillgodoräknanden av kurs. Omprövning skedde av 10 ärenden, varav 8 behörighetsärenden och 2 tillgodoräknanden av kurs. Ett ärende avvisades på grund av att det kommit in för sent. Till ÖNH överlämnades 10 ärenden. Handläggningstiden för anställningsärenden (lärartjänster) är fyra till fem månader och för studentärenden tre till fyra veckor.

Luleå tekniska universitet

Till universitetet kom 5 överklaganden in som rörde anställningsärenden och 4 som rörde studentärenden. Överklaganden i antagningsärenden prövas i första hand av antagningsavdelningen, som oftast bifaller överklagandet. Detta noteras endast i antagningssystemet, varför det verkliga antalet överklaganden är högre. Ett överklagande av anställning återtogs. Till ÖNH överlämnades 8

ärenden. Normalt överlämnas ärendena till ÖNH inom en vecka. Universitetet har nyligen antagit nya rutiner vad avser överklaganden av ärenden. Universitetet utbildar också handläggarna i förvaltningsrätt och administration.

Karlstads universitet

Universitetet fick in 41 överklaganden som rörde studentärenden. Av dessa omprövades 10, vilket innebär att universitetet antingen gick den klagande till mötes eller att universitetet genom att besvara den klagandes frågor kunde förklara för den sökande vilken bakgrunden till beslutet var. Till ÖNH överlämnades 31 ärenden. Handläggningstiden är maximalt två till tre veckor. Universitetet har inte avvisat överklaganden på grund av att de har kommit in för sent. Det har emellertid hänt att universitetet kommunicerar med den klagande om de önskemål han eller hon har. Det är mycket vanligt att den sökande inte vet vad ett formellt överklagande innebär. Universitetet har inte som myndighet avskrivit överklaganden om inte den klagande själv har återtagit sitt överklagande, efter att ha fått svar på sina frågor.

Universitetet har en särskild uppmärksamhet mot överklagandeärenden under sommarsemestern för att dessa ärenden inte skall bli liggande under antagningsperioden och kompletteringstider och svarstider är korta för att den sökande måste få snabba besked inför sin kommande studieplanering. Vad gäller personalärenden väntade man tidigare med att överlämna ärendet till efter att rekryteringskommittén behandlat överklagandet på ett sammanträde och de sakkunniga fått yttra sig. Nu lämnar universitetet över handlingarna och kompletterar i efterskott.

Växjö universitet

Universitetet fick in 4 överklaganden som rörde anställningsärenden och 52 som rörde studentärenden. Till ÖNH överlämnades 37 ärenden. Universitetet har inte avvisat överklaganden på grund av att de har kommit in för sent. För studentärenden varierar handläggningstiden beroende på typ av ärende och när det kommer in. Antagnings- och examensnämndens mötesdatum är satta dels så att bifall skall nå studenten före terminsstarten, dels så att de studenter vars överklaganden nämnden skickat vidare till ÖNH för beslut, skall kunna få en utbildningsplats om ÖNH kommer till en annan slutsats än lärosätet. När det gäller personalärenden är målsättningen att inom fyra veckor ha skickat ärendet vidare till ÖNH.

Inga överklaganden har avvisats på grund av att de har kommit in för sent. Universitetet har avskrivit ärenden i fall då klagande har återtagit sina överklaganden. Överklaganden som har kommit in till universitetet och har bedömts som felaktiga (sent inkomna och åberopande av inte överklagbara beslut) har skickats vidare till ÖNH för beslut. Inga personalärenden har skrivits av. Genom att antagningsenheten gör den första bedömningen av studentärendena sorteras de ärenden ut där det tydligt framgår att den klagande skall medges ändring och färre ärenden går vidare till ÖNH. Processen att ta upp ärenden

i antagnings- och examensnämnden är däremot en fördröjning, men något som universitetet anser nödvändigt för att säkerställa att universitetet fattar bra och riktiga beslut.

Vad gäller handläggningstiden för personalärenden är den kortast möjliga med tanke på att alla inblandade parter i processen skall beredas möjlighet att yttra sig skriftligt innan ärendet sänds vidare till ÖNH.

Örebro universitet

Universitetet fick in 5 överklaganden som rörde anställningsärenden och 27 som rörde studentärenden. Av studentärendena omprövades 5. Till ÖNH överlämnades totalt 27 ärenden. Universitetet har inte avvisat överklaganden på grund av att de har kommit in för sent. Handläggningstiden för personalärenden varierar mellan tre och fem veckor. För studentärenden varierar handläggningstiden mellan en dag och två veckor.

Sedan 2005 pågår ett omfattande projekt med syfte att effektivisera universitetets administrativa processer. Inom projektet tillämpas ett arbetssätt som utgår från avnämarnas krav, behov och förväntningar. Rättssäkerhet och korta ledtider är därvidlag viktiga aspekter.

Mittuniversitetet

Till universitetet kom 6 överklaganden in som rörde anställningsärenden och 100 överklaganden som rörde studentärenden. Av studentärendena omprövades 69 överklaganden. Till ÖNH överlämnades totalt 35 ärenden. Universitetet har inte avvisat överklaganden på grund av att de har kommit in för sent.

Rutinerna för anställningsärenden har setts över och efter sommaren 2004 har samtliga överklagade anställningsärenden lämnats över till ÖNH inom tre veckor. I några fall har universitetet samtidigt anmält att det avser att inkomma med yttranden sedan sakkunniga och berört anställningsråd hörts. Universitetets strävan är att korta handläggningstiderna ytterligare något. Handläggningstiden för studentärenden var i genomsnitt 27 dagar. Handläggningstiden för det ärende som tog kortast tid var en dag och för det längsta 55 dagar.

Sveriges lantbruksuniversitet (SLU)

Till universitetet kom 1 överklagande in som rörde anställningsärende och 37 överklaganden som rörde studentärenden. Av studentärendena omprövades 15 stycken. Till ÖNH överlämnades totalt 23 ärenden. Universitetet har inte avvisat överklaganden på grund av att de har kommit in för sent.

Den genomsnittliga handläggningstiden för anställningsärenden under perioden 2001–2004 är sju månader. De flesta ärenden handläggs på fem till sex månader. För studentärenden varierar handläggningstiden mellan tio minuter och två veckor. Universitetet har avvisat överklaganden i studentärenden i de fall det rört sig om överklaganden som rört meritvärdering och urval. Uni-

versitetet har granskat ärenden och om universitetet gjort något uppenbart fel rättas det felet till.

Blekinge tekniska högskola

Till högskolan kom 1 överklagande in som rörde anställningsärende och 7 överklaganden som rörde studentärenden. Av studentärendena omprövades 6 stycken helt eller delvis. Till ÖNH överlämnades totalt 2 ärenden. Högskolan har inte avvisat överklaganden på grund av att de har kommit in för sent.

Handläggningstiden för anställningsärenden är cirka en månad och för studentärenden cirka en vecka.

Danshögskolan

Inga överklaganden kom in till Danshögskolan under 2004. Handläggningstiden för överklaganden av anställning är cirka en månad.

Dramatiska institutet

Inga överklaganden kom in till Dramatiska institutet under 2004.

Gymnastik- och idrottshögskolan

Till högskolan kom ett överklagande in som rörde ett anställningsärende. Detta ärende överlämnades till ÖNH efter en handläggningstid på fyra veckor.

Högskolan i Borås

Till högskolan kom 65 överklaganden in som rörde studentärenden. Av dessa omprövades 38. Till ÖNH överlämnades 20 ärenden. Högskolan har inte avvisat överklaganden på grund av att de har kommit in för sent. Handläggningstiden för dessa studentärenden har varierat mellan en dag och en månad. Högskolan har under 2004 avvisat fem överklaganden. I fyra fall gällde överklagandet studentens meritvärde och i ett fall har överklagandet avvisats då de borde ha skickats till Verket för högskoleservice och inte till Högskolan i Borås.

Högskolan Dalarna

Till högskolan kom 7 överklaganden in som rörde studentärenden, varav 5 studentärenden omprövades. Till ÖNH överlämnades 2 ärenden. Högskolan har inte avvisat överklaganden på grund av att de har kommit in för sent. Handläggningstiden för studentärenden är i regel två veckor. När det gäller anställningsärenden kan den vara en vecka längre.

Högskolan på Gotland

Till högskolan kom 7 överklaganden in som rörde studentärenden. Till ÖNH överlämnades 7 ärenden. Högskolan har inte avvisat överklaganden på grund

av att de har kommit in för sent. Handläggningstiden för studentärenden är normalt två till fyra veckor.

Högskolan i Gävle

Till högskolan kom 33 överklaganden in som rörde studentärenden. Av dessa omprövades 3. Till ÖNH överlämnades 31 ärenden. Högskolan har inte avvisat överklaganden på grund av att de har kommit in för sent. Handläggningstiden för ett anställningsärende varierar mellan en och sju månader. Handläggningstiden för studentärenden är en till två veckor.

Handläggningstiderna för anställningsärenden är föremål för översyn.

Högskolan Halmstad

Till högskolan kom 1 överklagande in som rörde ett anställningsärende och 42 överklaganden som rörde studentärenden. Av studentärendena omprövades 15. Till ÖNH överlämnades 1 anställningsärende och 27 studentärenden. Högskolan har inte avvisat överklaganden på grund av att de har kommit in för sent. Handläggningstiden för anställningsärenden är minst en månad. För studentärenden är tiden normalt cirka fem arbetsdagar. Högskolan hanterar alltid överklaganden så skyndsamt som möjligt.

Högskolan i Kalmar

Till högskolan kom 3 överklaganden in som rörde ett anställningsärende och 34 överklaganden som rörde studentärenden. Av studentärendena omprövades 3. Till ÖNH överlämnades 3 anställningsärenden och 31 studentärenden. Högskolan har inte avvisat överklaganden på grund av att de har kommit in för sent. Handläggningstiden för anställningsärenden varierar mellan två till fyra veckor. För studentärenden är handläggningstiden cirka en vecka. Överklaganden prioriteras i förhållande till andra arbetsuppgifter.

Högskolan Kristianstad

Till högskolan kom 4 överklaganden in som rörde anställningsärenden och 54 överklaganden som rörde studentärenden. Av studentärendena omprövades 33 stycken. Till ÖNH överlämnades 4 anställningsärenden och 21 studentärenden. Högskolan har inte avvisat överklaganden på grund av att de har kommit in för sent. Handläggningstiden för anställningsärenden är 39 dagar för anställningsärenden och 17 dagar för studentärenden.

Högskolan i Skövde

Till högskolan kom 16 överklaganden in som rörde studentärenden. Av dessa omprövades 8. Till ÖNH överlämnades 8 studentärenden. Högskolan har inte avvisat överklaganden på grund av att de har kommit in för sent. Handläggningstiden för studentärenden är normalt två veckor. I semestertider kan handläggningstiden bli cirka fyra veckor.

Högskolan Väst

Till högskolan kom 1 överklagande in som rörde anställningsärende och 17 överklaganden som rörde studentärenden. Tre studentärenden omprövades. Till ÖNH överlämnades 1 anställningsärende och 13 studentärenden. Högskolan har inte avvisat överklaganden på grund av att de har kommit in för sent. Handläggningstiden för anställningsärenden är normalt cirka fyra veckor. För studentärenden är tiden cirka två till fyra veckor. Högskolan har avskrivit ärenden då den klagande dragit tillbaka sitt överklagande efter att ha erbjudits ledig utbildningsplats efter att ha kompletterat med handlingar som styrkt behörighetskraven.

Konstfack

Till högskolan kom 3 överklaganden in som rörde anställningsärenden. Samtliga överlämnades till ÖNH. Högskolan har inte avvisat överklaganden på grund av att de har kommit in för sent. Handläggningstiden för anställningsärenden har varierat mellan en vecka och tre månader. Handläggaren inväntar inte att Konstfacks samtliga yttranden sammanställts, utan överlämnar utan dröjsmål handlingarna i ärendet till ÖNH.

Kungl. Konsthögskolan

Till högskolan kom 2 överklaganden in som rörde anställningsärenden och 1 som rörde studentärende. Studentärendet avskrevs på högskolan eftersom det var ett antagningsbeslut, som det inte går att föra talan emot. De 2 anställningsärendena överlämnades till ÖNH. Högskolan har inte avvisat överklaganden på grund av att de har kommit in för sent. Handläggningstiden för anställningsärenden är cirka en vecka.

Kungl. Musikhögskolan i Stockholm

Till högskolan kom 4 överklaganden in som rörde anställningsärenden. Till ÖNH överlämnades samtliga 4 anställningsärenden. Högskolan har inte avvisat överklaganden på grund av att de har kommit in för sent. Handläggningstiden för anställningsärenden är någon eller några veckor.

Högskolan har ändrat sina rutiner för överklaganden, vilken innebär att ett inkommet överklagande skickas direkt till ÖNH efter prövning om det har inkommit i rätt tid.

Lärarhögskolan i Stockholm

Till högskolan kom 106 överklaganden in som rörde studentärenden. 54 studentärenden omprövades helt eller delvis. Till ÖNH överlämnades 49 ärenden. Högskolan har inte avvisat överklaganden på grund av att de har kommit in för sent. Handläggningstiden för anställningsärenden är normalt en till sju dagar. Vissa studentärenden kan ta upp till två veckor och under semesterperioden är handläggningstiden upp till en månad. Sammanlagt tre ärenden har avvisats på någon annan grund än att de har kommit in för sent. Ett rörde me-

ritvärdering och två avvisades på grund av att de inte lämnats in av den person som beslutet angår. Överklagandehänvisning lämnades i dessa fall.

Malmö högskola

Högskolan fick in 2 överklaganden som rörde anställningsärenden och 86 överklaganden som rörde studentärenden. Antalet s.k. rättningsärenden uppgår till cirka 100 på ett år. Till ÖNH överlämnades 2 anställningsärenden och 86 studentärenden. Högskolan har inte avvisat överklaganden på grund av att de har kommit in för sent. Handläggningstiden för anställningsärenden är en månad för TA-befattningar och två till tre månader för lärarbefattningar. Antagningsärenden handläggs normalt inom två till tre veckor. Enstaka antagningsärenden har avvisats eftersom det som studenten försöker överklaga inte får överklagas.

Mälardalens högskola

Till högskolan kom 22 överklaganden in som rörde studentärenden. Av dessa omprövades 4. Till ÖNH överlämnades 16 studentärenden. Högskolan har inte avvisat överklaganden på grund av att de har kommit in för sent. Handläggningstiden för studentärenden är normalt en vecka. Maximal handläggningstid är tre veckor.

Operahögskolan

Inga överklaganden kom in till Operahögskolan under 2004.

Södertörns högskola

Till högskolan kom 7 överklaganden in som rörde anställningsärenden och 10 överklaganden som rörde studentärenden. Av studentärendena omprövades 3. Till ÖNH överlämnades 7 anställningsärenden och 7 studentärenden. Högskolan har inte avvisat överklaganden på grund av att de har kommit in för sent. Handläggningstiden för anställningsärenden varierar mellan en månad och knappt fyra månader. För studentärenden är handläggningstiden mellan en och tre veckor.

Teaterhögskolan

Inga överklaganden kom in till Teaterhögskolan under 2004.